

Od redakcji

From the Editor

Obecny numer *Sztuki Leczenia* pojawia się zgodnie z planem wydawniczym pod koniec roku 2019. Rok ten to między innymi czas poważnych zmian w polskiej nauce i polityce wydawniczej czasopism naukowych. Wynikają one z wdrażania w życie Ustawy 2.0 reformującej szkolnictwo wyższe i naukę w Polsce. Wychodząc naprzeciw wyzwaniom reformy, w tym zadaniu umiędzynarodowienia naszego czasopisma, podjęliśmy aktywne próby poszerzenia baz danych, w których indeksowana jest *Sztuka Leczenia*, ze szczególnym uwzględnieniem baz zagranicznych. Warto zaznaczyć, że dzięki wysiłkom redakcji udało się uzyskać dotację Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność upowszechniającą naukę, w ramach której finansowane jest wydawanie czasopisma w roku obecnym oraz przyszłym. Staramy się ponadto o pozyskanie interesujących tekstów naukowych o znacznej wartości poznawczej, w których nutą przewodnią jest troska o zdrowie i jakość życia człowieka. Obecnie kończymy prace nad nową stroną internetową czasopisma w wersji dwujęzycznej – polskiej i angielskiej. Wszystkim tym staraniom towarzyszy chęć dostarczenia Czytelnikom ciekawej i wartościowej merytorycznie lektury, akcentującej podejście humanistyczne w szeroko rozumianej opiece medycznej oraz naukach związanych ze zdrowiem, podobnie jak chęć zdecydowanego podniesienia liczby punktów przyznanych *Sztuce Leczenia* przez MNiSzW.

Obecny numer czasopisma otwiera artykuł Piotra Słowika i Krzysztofa Walczewskiego zatytułowany *Ocena roli konsultacji profilaktycznej pod kątem możliwości prowadzenia*

profilaktyki depresji. Analiza uzyskanych wyników badań. W oparciu o wyniki wykonanych badań autorzy usiłują odpowiedzieć na pytanie, czy korzystanie z wczesnej interwencji profilaktycznej może przyczynić się do zmniejszenia skutków depresji, a także ocenić znaczenie tej interwencji dla zmian w obszarze takich zmiennych jak odczuwane zadowolenie i prężność psychiczna. Kolejna praca badawcza autorstwa Roksany Wójcik i współpracowników nosi tytuł *Wpływ rehabilitacji na powrót do sprawności osób po wypadkach motocyklowych*. Wykazano w niej, że rehabilitacja po wypadkach ma szczególne znaczenie dla powrotu do sprawności u osób z obrażeniami ciężkiego i średniego stopnia. Dalsze prace zamieszczone w obecnym numerze mają charakter poglądowy. Pierwsza z nich to tekst Pauliny Dusińskiej i Joanny Bonior pod tytułem *Selected Risk Factors and Prevention of Falls among the Elderly* (Wybrane czynniki ryzyka i prewencja upadków osób starszych). Autorki prezentują w niej analizę zagrożeń upadków osób starszych i omawiają najważniejsze kierunki zalecanej profilaktyki. Kolejny artykuł to opracowanie Niny Ogińskiej-Bulik pod tytułem *Negatywne skutki pracy związanej z pomaganiem osobom po doświadczeniach traumatycznych – zjawisko wtórnej traumatyzacji*. Przynosi on opis zjawiska i mechanizmu wtórnej traumatyzacji, które stosunkowo niedawno zyskało uwagę specjalistów. Autorka wskazuje w nim również na podobieństwa i różnice pomiędzy pojęciem wtórnej traumy a zbliżonymi doń pojęciami, takimi jak zmęczenie współczuciem czy wypalenie zawodowe. Kolejna praca, której autorem jest Zygfryd Juczyński, zatytułowana *Wydarzenia zmiany*

życiowej z perspektywy zdrowia człowieka stanowi swoisty kontrapunkt do poprzedniej. Przedstawia ona bowiem znaczenie, jakie dla budowania tożsamości człowieka i umacniania zdrowia mają ważne wydarzenia życiowe o pozytywnym znaczeniu. Opisuje także zjawisko poekstatycznego wzrostu, które może towarzyszyć tego typu wydarzeniom. Ostatni z artykułów zamieszczonych w obecnym numerze nosi tytuł *Psychosomatic Risk from the Perspective of Attachment Trauma and Body Self Disorders* (Ryzyko psychosomatyczne z perspektywy traumy przywiązania i zaburzeń Ja cielesnego). Autorka pracy Dorota Kubacka-Jasiecka prezentuje w nim własną, oryginalną próbę swoistej syntezy wyników badań i obserwacji spotykanych w literaturze, traktowanych zwykle jako dość odległe, gdyż należące do odmiennych tradycji teoretycznych, takich jak koncepcja wczesnodziecięcej traumy, koncepcja patologii więzi, koncepcja psychodynamiczna, wyniki badań nad wzorami zachowań, doświadczaniem własnego ciała czy zmianami występującymi w organizmie opisywanymi na poziomie neurofizjologicznym. W tym bardzo szerokim kontekście prezentuje swoje refleksje oraz hipotezę łączącą ryzyko psychosomatyczne z wczesnodziecięcymi traumatycznymi doświadczeniami i patologią wczesnych relacji opiekuńczych.

Kolejna część numeru to recenzje i sprawozdania. Wypełniają ją: recenzja książki Susan Pinker pod tytułem *Efekt wioski. Jak kontakty twarzą w twarz mogą uczynić nas zdrowszymi, szczęśliwymi i mądrzejszymi* oraz dwa sprawozdania. Autorem recenzji jest Krzysztof Mudyń. Autorem sprawozdania z międzynarodowego spotkania liderów grup Balinta, jakie odbyło się w kwietniu tego roku w Łagowie, jest Bohdan Wasilewski, były wieloletni prezes Polskiego Stowarzyszenia Balintowskiego, natomiast autorem sprawozdania z warsztatów Balinta w Zakroczymiu jest Andrzej Mielecki, obecny przewodniczący PSB. Z satysfakcją należy odnotować, że ruch balintowski w Polsce coraz częściej znajduje powiązania z aktywnością liderów tego ruchu za granicą. Można mieć nadzieję, że z czasem znajdzie on silne przełożenie na podniesienie jakości szkoleń przeznaczonych dla lekarzy i pielęgniarek oraz innych grup zawodowych zatrudnionych w opiece medycznej.

Kończąc to krótkie omówienie zawartości obecnego numeru, w imieniu redakcji składam Wszystkim Czytelnikom naszego czasopisma najserdeczniejsze życzenia radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz pomyślności w Nowym Roku 2020.

*Redaktor naczelny
Marek Motyka*